

ТАҚРИЗ

Ба автореферати диссертатсияи Изатулоева Холида Исматовна дар мавзуи “Рушди фаъолияти мустақилона ва қобилияти эҷодии донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълим”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод гардидааст

Мубрам ва муҳим будани таҳқиқоти диссертатсионии доктараби дараҷаи илмӣ Изатулоева Холида дар он аст, ки мавзуи хеле муҳим - рушди фаъолияти мустақилона ва қобилияти эҷодии донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълим ва асосҳои методии татбиқи он дар раванди таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбии Тоҷикистонро, ки то ба имрӯз аз ҷониби олимону педагогҳои чумхурӣ ба таври мукаммалу алоҳида таҳқиқи илмӣ-амалии он анҷом дода нашудааст, барои омӯзишу таҳқиқи интиҳоб ва коркард кардааст.

Дар диссертатсия ҷанбаҳои дидактикӣ ва заминаҳои психологӣ-педагогии ташаккули малакаҳои кор ҳангоми фаъолияти мустақилона, марҳилаҳои шиносонидани муҳассилин бо матну мазмуни супоришҳои мустақилона, омилҳои асосии ташаккули фикр, малакаҳои кор ҳангоми фаъолияти мустақилона, дарки маъно ва хониши бошуурона, мафҳуми дарк, мазмун ва моҳияти тафаккур, аҳамияти истифодаи воситаҳои фразеологӣ ва тасвир дар рушди фаъолияти мустақилона ва қобилияти эҷодии донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълим ва малакаҳои дарки маъно, роҳи усулҳои ташаккули фаъолияти маърифатии донишҷӯён, нақши усулҳои анъанавӣ ва интерактивии таълим дар ташаккули ин малакаҳо, масоили таълими ҳамгиро ҳамчун омилҳои асосии ташаккули малакаҳои дарки маъно дар донишҷӯён махсус ёфта, ҷараёни баргузори таҳқиқоти озмоишии асосҳои назариявӣ ва шароитҳои педагогии ташаккули малакаҳои кор ҳангоми фаъолияти мустақилона дар муассисаҳои таҳсилоти олӣ ва миёнаи касбӣ ва натиҷагирӣ аз онҳо шарҳи тавсиф шудаанд.

Муаллифи таҳқиқоти диссертатсионӣ хеле дуруст ва воқеъбинона таъкид кардааст, ки дарки муҳтавои масъала ҳеҷ гоҳ бе фаъолнок намудани фикр ва гузоштани заминаҳои психологӣ-педагогӣ дар муҳассилин муяссар намешавад. Аз ин рӯ, мактаби олӣ муваззаф аст ки донишҷӯ-омӯзгори ояндаро ҳамачониба омода намояд.

Арзишмандии кори диссертатсионии Изатулоева Холидаро ба таври зайл арзёбӣ намудан мумкин аст:

- дастгоҳи илмии татқиқот мувофиқи талабот ба иҷрои корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ дар соҳаи педагогика таҳия ва роҳандозӣ карда шудааст;

- дар заминаи омӯхта шудани дараҷаи коркарди мавзуъ аз тарафи олимони тоҷику хориҷӣ паҳлӯҳои гуногуни ҷанбаҳои педагогии рушди фаъолияти мустақилона ва қобилияти эҷодии донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълим мавриди таҳлилу баррасӣ қарор гирифтааст ва дар ин замина пешниҳоду хулоса ва тавсияҳои методӣ манзур шудааст;

- мазмун ва муҳтавои кори диссертатсионӣ ба нақшаи таҳия карда шуда мувофиқат менамояд;

- муаллиф кушиш намудааст масъаларо вобаста ба талаботҳои ҷомеаи муосир ва имкониятҳои муассисаҳои таҳсилоти умумӣ тарҳрезӣ ва татбиқ кунад. Барои иҷрои ин амал кӯшиш намудааст аз сарчашмаҳои мавҷудаи илмӣ зиёд оид мавзӯи таҳқиқоташ баҳрабардорӣ намуда, маводи назариявиро бо таҷрибаи амалӣ алоқаманд намояд;

- ташкилу баргузориҳои кори озмоишӣ ба муаллиф имконият додааст, ки шароитҳои педагогӣ ва роҳу усулҳои самарабахши рушди фаъолияти мустақилона ва қобилияти эҷодии донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълимро муайян намуда, роҷеъ ба ин масъала андешаҳои тавсияҳои арзишманди худро ибраз ва ироа намояд;

- хулосаҳо ба бобҳои аввал ва дуюм, хулосаи умумӣ ба мақсаду вазифаҳои таҳқиқот, мазмуни матн ва натиҷагирӣ аз қисмати назариявӣ ва амалии кор мувофиқат менамояд;

- ҳангоми иҷрои таҳқиқоти диссертатсионӣ муаллиф аз сарчашмаҳои илмӣ-назариявӣ, осори адибон, анъанаву арзишҳои миллӣ, таҳқиқотҳои олимон ва ғайра хеле моҳиронава хуб истифода кардааст.

Дигар аз корҳои шоёне, ки унвонҷӯ дар раванди таҳқиқот анҷом додааст, аз ҷониби мавсуф ба субут расонидани таҳлилу арзёбии нақшаву барномаҳои таълим ва китобҳои дарсӣ аст. Дар ин қарина муҳаққиқ объективона андешаву хулосаҳои худро ибраз намуда, таъкид кардааст, "...талаботе, ки барномаҳои низомномаҳо нисбати раванди таълим гузоштааст, ба назари мо ҳанӯз номукаммаланд. Беҳтар мешуд, ки минбаъд дар барномаҳои таълим роҳу усулҳои тадрис пурратару васеътар дақиқ нишон дода шавад, то ки он талаботи дарк кардани мазмуни рушди фаъолияти мустақилона ва қобилияти эҷодии донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълим кофӣконеъ гардонда тавонад.

Аҳамияти амалии таҳқиқотдар он аст, ки натиҷаи амалии таҳқиқот ва тавсияҳои методие, ки таҳия ва ироа шуданд, имконият медиҳанд, ки талаботи барнома нисбати кор бо фаъолияти мустақилонаи бошуурона дар китобҳои дарсӣ таҷдиди назар карда шаванд; роҳу усулҳо ва технологияи коркарду санҷидашудаи пешниҳодгардида метавонанд дар раванди таълими забони тоҷикӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёна ва

олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди истифода қарор гиранд; тавсияҳои методии таҳияшуда тақмили раванди таълими забони тоҷикиро дар синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии ҷумҳурӣ дар самти рушди фаъолияти мустақилона ва қобилияти эҷодии донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълим таъмин хоҳанд кард.

Хулоса, диссертатсияи Изатулоева Холида дар мавзӯи “Рушди фаъолияти мустақилона ва қобилияти эҷодии донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълим” ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267) ва Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯи ихтисос, номзади илм ва доктори илм, авторефератҳо ва мақолаҳои илмии чопшуда доир ба мавзӯи диссертатсия ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 - Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мебошад.

**Доктори илмҳои педагогӣ,
профессори кафедраи технология
методикаи таълими он
Донишгоҳи давлатии
Хучанд ба номи академик
Бобочон Ғафуров**

Азизов А. А.

05. 11. 2022.

Маълумот барои тамос: 735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Хучанд,
гузаргоҳи Мавлонбеков 1. Тел.: (+992-3422)6-75-18;
Моб.: (+992)927388887; E-mail: ddhkadr@mail.ru

Имзои А. А. Азизовро тасдиқ менамоям:

**Сардори РК ва КМ МДТ “ДДХ
ба номи академик Б. Ғафуров”**

Наврузов Э.